

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना आणि पथदर्शक हवामान आधारित पीक विमा योजना अंतर्गत खरीप २०१० हंगामासाठी विमा हप्ता अनुदानातील राज्य शासन हिश्याची रक्कम भारतीय कृषि विमा कंपनीस अदा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्र. एनएआयएस २०१०/प्र.क्र.१७७/११-अे

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- ३१ मार्च, २०११

वाच्या :-

- १) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र. एनएआयएस २०१०/प्र.क्र.१११/११-अे, दि. ११ जून, २०१०
- २) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र हपिवियो-२०१०/प्र.क्र.११३/११-अे, दि. ११.६.२०१० व शासन शुद्धिदप्त्र समक्रमाक दि. २९.६.२०१०
- ३) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र. एनएआयएस २०१०/प्र.क्र.१७७/११-अे, दि. २१ जानेवारी, २०११
- ४) भारतीय कृषि विमा कंपनी लि., मुंबई यांचे पत्र क्र. MRO/CORPUS FUND/४०८०/२०१०, दि. २८.१२.२०१०
- ५) भारतीय कृषि विमा कंपनी लि., मुंबई यांचे पत्र क्र. MRO/४४७३/११, दि. २४.१.२०११
- ६) कृषि आयुक्तालय, म.रा., पुणे यांचे पत्र क्र. सां.८/राकृवियो/विहअनु/४५/२०११, दि. १८.२.२०११
- ७) कृषि आयुक्तालय, म.रा., पुणे यांचे पत्र क्र. सां.८/हपिवियो/अनुदान १०/४७/२०११, दि. १८.२.२०११
- ८) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. पुर्नवि-२०११/भाग-४/(प्र.क्र.४९/११)/२-अे, दि. ३१.३.२०११

प्रस्तावना :-

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये तसेच किड व रोगांचा मोठ्या प्रमाणावर प्रादुर्भाव झाल्यास अधिसूचित पिकांचे होणाऱ्या नुकसानीस विमा संरक्षण देऊन शेतकऱ्यांना अर्धसहाय्य करण्याच्या उद्देशाने केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार राष्ट्रीय कृषि विमा योजना राज्यात रब्बी १९९९-२००० हंगामापासून राबविण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना खरीप २०१० हंगामासाठी विमा हप्ता अनुदानातील राज्य शासन हिश्याची रु.४,०८,२१,५८०/- इतकी रक्कम भारतीय कृषि विमा कंपनीस अदा करणे आवश्यक आहे.

हवामान आधारित पीक विमा योजना राज्यात सन २००८ पासून कपाशी पिकासाठी पथदर्शक स्वरूपात राबविण्यात येत आहे. सन २०१० मध्ये ही योजना विदर्भात सहा जिल्ह्यांमधील ६४ तालुक्यांत राबविण्यात आली. या योजनेतील सर्व अधिसूचित जिल्हे विदर्भ पॅकेजमधील असल्याने या योजनेमध्ये भाग घेणाऱ्या अल्प व अत्यल्प भूधारक शेतकऱ्यांना ९५ टक्के (राज्य शासन ७० टक्के व केंद्र शासन २५ टक्के) व इतर शेतकऱ्यांना ७५ टक्के (राज्य शासन ५० टक्के व केंद्र शासन २५ टक्के) विमा हप्ता अनुदान देण्यात येते.

हवामान आधारित पीक विमा योजना सन-२०१० अंतर्गत अधिसूचित कापूस पिकासाठी भाग घेतलेल्या अल्प व अत्यल्प भूधारक शेतकरी आणि इतर शेतकरी यांच्या विमा हप्त्यापोटी विदर्भ पॅकेज अंतर्गत राज्य हिश्याची रु.६०,१७,६६,५१३/- इतकी रक्कम उपरोक्त क्र.३ येथील दि. २१ जानेवारी, २०११ च्या शासन निर्णयाच्यवे भारतीय कृषि विमा कंपनीस अदा करण्यात आली आहे. भारतीय कृषि विमा कंपनीने पथदर्शक हवामान आधारित पीक विमा योजनेअंतर्गत (WBCIS) विमा हप्ता अनुदानातील राज्य शासन हिश्यापोटी रु.६०,२८,३३,२१२.३३/- इतक्या रक्कमेची सुधारित मागणी केलेली आहे. भारतीय कृषि विमा कंपनीस अदा केलेली रु.६०,१७,६६,५१३/- इतकी रक्कम वजा जाता उर्वरित रक्कम रु.१०,६६,६९९/- कंपनीस अदा करणे आवश्यक आहे.

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना व पथदर्शक हवामान आधारित पीक विमा योजना अंतर्गत खरीप २०१० हंगामासाठी विमा हप्ता अनुदानातील राज्य शासन हिश्याची अनुक्रमे रु.४,०८,२१,५८०/- व रु.१०,६६,६९९/- अशी एकूण रक्कम रु.४,१८,८८,२७९/- भारतीय कृषि विमा कंपनीस अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना व पथदर्शक हवामान आधारित पीक विमा योजना अंतर्गत खरीप २०१० हंगामासाठी विमा हप्ता अनुदानातील राज्य शासन हिश्याची अनुक्रमे रु.४,०८,२१,५८०/- व रु.१०,६६,६९९/- अशी एकूण रक्कम रु.४,१८,८८,२७९/- (अक्षरी रूपये चार कोटी, अठरा लाख, अठूऱ्यांशी हजार, दोनशे एकोणांशी फक्त) इतकी रक्कम भारतीय कृषि विमा कंपनीस अदा करण्यास शासन मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. यावरील खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली पुनर्विनियोजनाबद्वारे उपलब्ध करून दिलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा -

मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पीक संवर्धन, ११० पीक विमा,
११० (दोन) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजना,
(००) (०२) सर्वकष पीक विमा योजना, (२४०१ ०९२२) ३३ अर्थसहाय्य

३. शासन असेही आदेश देत आहे की, सहाय्यक संचालक, लेखा, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सदर प्रयोजनार्थ आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी उपरोक्त रक्कम रु.४,१८,८८,२७९/- (अक्षरी रूपये चार कोटी, अठरा लाख, अठूऱ्यांशी हजार, दोनशे एकोणांशी फक्त) जिल्हा कोषागार कार्यालय, पुणे येथून काढून धनादेशाब्दारे भारतीय कृषि विमा कंपनी लि., मुंबई यांना अदा करावी व त्याबाबत शासनास अवगत करावे.

४. हा शासन निर्णय कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. पुनर्वि-२०११/भाग-४/(प्र.क्र.४९/११)/२-अे, दि.३१.३.२०११ च्या अधिन राहून आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ७४/११/व्यय-१, दि.३१.३.२०११ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१००३३१२३१०२०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ब. दि. उमाटे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
मुख्य सांग्घिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी लि., मुंबई, स्टॉक एक्सचेंज बिल्डींग, २० वा मजला, दलाल स्ट्रीट, मुंबई
संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
निवासी लेखाधिकारी, मुंबई
सहाय्यक संचालक, लेखा, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
महालेखापाल, १/२ (लेखा परिक्षा /लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
नियोजन विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
कक्ष अधिकारी, २-अे, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
निवड नस्ती